



Briselē, 2017. gada 12. jūnijā
(OR. en)

9305/17

ECOFIN 408
UEM 157
SOC 388
EMPL 302
COMPET 405
ENV 504
EDUC 232
RECH 188
ENER 227
JAI 487

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	ST 9249/17 ECOFIN 379 UEM 128 SOC 357 EMPL 272 COMPET 374 ENV 474 EDUC 202 RECH 158 ENER 198 JAI 449 - COM(2017) 517 final
Temats:	Ieteikums – PADOMES IETEIKUMS par Maltas 2017. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Maltas 2017. gada stabilitātes programmu

Pielikumā pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās, balstoties uz Komisijas priekšlikumu COM(2017) 517 *final*.

PADOMES IETEIKUMS

(...)

par Maltas 2017. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Maltas 2017. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

tā kā:

- (1) Komisija 2016. gada 16. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, iezīmējot 2017. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes apstiprināja 2017. gada 9. un 10. marta Eiropadome. Komisija 2016. gada 16. novembrī, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011², pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Malta nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku, ko apstiprināja 2017. gada 9. un 10. marta Eiropadome. Padome 2017. gada 21. martā pieņēma Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ("ieteikums par eurozonu").³
- (2) Ņemot vērā to, ka Malta ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro, un ekonomiskajā un monetārajā savienībā starp ekonomikām ir cieša savstarpējā saikne, Maltai būtu jānodrošina pilnīga un savlaicīga ieteikuma par eurozonu īstenošana, kā tas ir atspoguļots 2. ieteikumā turpmāk.
- (3) 2017. gada ziņojums par Maltu tika publicēts 2017. gada 22. februārī. Tajā tika izvērtēti Maltas panākumi attiecībā uz to, kā tiek īstenoti Padomes 2016. gada 12. jūlijā pieņemtie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc iepriekšējos gados pieņemtajiem konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem, un Maltas progress virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.
- (4) Malta 2017. gada 18. aprīlī iesniedza savu 2017. gada valsts reformu programmu un 2017. gada 2. maijā – savu 2017. gada stabilitātes programmu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās tika izvērtētas vienlaikus.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

³ OV C 92, 24.3.2017., 1. lpp.

- (5) Attiecīgie konkrētai valstij adresētie ieteikumi ir iekļauti Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondu) 2014.–2020. gadam plānošanā. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013⁴ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Komisija ir sniegusi papildu norādes par to, kā tā izmantotu minēto noteikumu norādēs par to pasākumu piemērošanu, kuri saista ESI fondu efektivitāti ar pareizu ekonomikas pārvaldību.
- (6) Malta šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā. Valdība savā 2017. gada stabilitātes programmā plāno saglabāt budžeta pārpalikumu nominālā izteiksmē laikposmā no 2017. līdz 2020. gadam. Vidēja termiņa budžeta mērķis – IKP izteiksmē līdzsvarots budžeta stāvoklis – joprojām tiek ar pozitīvu rezervi ievērots visā programmas periodā. Saskaņā ar stabilitātes programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP saglabāsies mazāka par Līgumā noteikto atsaucē vērtību, kura ir 60 % no IKP, un pakāpeniski samazināsies no 58,3% no IKP 2016. gadā līdz 47,6% no IKP 2020. gadā. Makroekonomikas scenārijs, kas ir minēto budžeta prognožu pamatā, ir ticams attiecībā uz 2017. gadu un piesardzīgs attiecībā uz 2018.–2020. gadu. Tajā pašā laikā ir iespējami ar budžeta izpildi saistīti īstenošanas riski.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

- (7) Padome 2016. gada 12. jūlijā ieteica Maltai 2017. gadā panākt ikgadēju fiskālo korekciju 0,6 % apmērā no IKP virzībā uz vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanu. Dati liecina, ka Malta jau 2016. gadā sasniedza savu vidēja termiņa budžeta mērķi. Pamatojoties uz Komisijas 2017. gada pavasara prognozi, tiek prognozēts, ka strukturālā bilance pieaugs no pārpalikuma 0,4 % apmērā no IKP 2017. gadā līdz 0,7 % no IKP 2018. gadā, joprojām pārsniedzot vidēja termiņa budžeta mērķi. Kopumā Padome uzskata, ka saskaņā ar prognozēm Malta 2017. un 2018. gadā ievēros Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus.
- (8) Neraugoties uz to, ka vidēja termiņa mērķis ir sasniegts trīs gadus pirms termiņa, izdevumi ir pieauguši ātrāk nekā potenciālais ražošanas apjoms. Ja šī tendence turpināsies, tiks apdraudēta publisko finanšu stabilitāte, jo īpaši gadījumā, ja ieņēmumus skars negaidīti satricinājumi. Maltas iestādes pārskatīja izdevumus atsevišķās publisko izdevumu jomās, kas ir jo īpaši nozīmīgas stabilitātei, proti, veselības aprūpes, izglītības un apmācības un sociālā nodrošinājuma jomās. Tas, cik efektīvi tiks sasniegts to mērķis, būs atkarīgs no tā, cik savlaicīgi un efektīvi tiks īstenoti sniegtie ieteikumi. Turklāt ilgtermiņā Maltas publiskās finanses vēl aizvien apdraud stabilitātes riski, kuru iemesls ir prognozētās izmaksas, kas saistītas ar iedzīvotāju novecošanu, piemēram, izdevumi veselības aprūpei, ilgtermiņa aprūpei un pensijām. A novecošanu saistīto prognozēto izdevumu straujais pieaugums galvenokārt ir saistīts ar pensiju izdevumiem; saskaņā ar 2015. gada ziņojumu par novecošanu tiek lēsts, ka līdz 2060. gadam šo izdevumu apjoms pieaugs par 3,2 procentpunktiem no IKP. Ļoti ticams, ka ar dažiem no nesen ieviestajiem pasākumiem izdosies panākt ietaupījumus. Tomēr šie ietaupījumi diez vai būs pietiekami, lai atsvērtu augošo izdevumu slogu un izšķirīgi uzlabotu ilgtermiņa stabilitāti. Tāpēc varētu būt nepieciešami turpmāki pasākumi.
- (9) Malta ir ierosinājusi vairākus pasākumus, lai risinātu ar pensiju sistēmu saistīto dubulto uzdevumu: nodrošināt stabilitāti un adekvātus pensijas ienākumus. Paredzams, ka pasākumi, kurus ievieša 2017. gada budžetā, mēreni pazeminās vecāka gadagājuma cilvēku nabadzības risku un nedaudz uzlabos garantētās minimālās pensijas neto ienākumu aizvietoējuma rādītāju. Kopumā joprojām pastāv ievērojamas iespējas uzlabot pensiju adekvātuma rādītājus, tostarp mazinot izteikto atšķirību starp dzimumiem pensijas saņēmēju vidū.

- (10) Ceļu satiksmes sastrēgumi ir kļuvuši par šķērsli uzņēmējdarbībai; to ārējās (ekonomiskās un vides) izmaksas tiek lēstas 274 miljonu euro apmērā gadā, un sagaidāms, ka tās palielināsies. Turklāt turpina pieaugt satiksmes izraisītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, un, domājams, Malta nerasniegs savus 2020. gada emisiju samazināšanas mērķus. Malta ir pieņēmusi vērīgu valsts transporta stratēģiju laikposmam līdz 2050. gadam un transporta darbības ģenerālplānu laikposmam līdz 2025. gadam. Šajos dokumentos ir ietverti dažādi pasākumi, kuru mērķis ir racionalizēt privāto automašīnu izmantošanu, veicināt alternatīvus mobilitātes risinājumus un efektīvāk izmantot multimodālo un kolektīvo pārvadājumu sistēmas. Lai gan iecerēts, ka minētie pasākumi nesīs ievērojamus uzlabojumus, joprojām tiek prognozēts, ka sastrēgumi paplašināsies un transporta radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz 2030. gadam samazināsies tikai nedaudz.
- (11) Finanšu sistēmai ir raksturīgs ievērojams skaits ārvalstu iestāžu, kuras cita starpā piesaista labvēlīgā nodokļu vide. Malta ir vienīgā dalībvalsts, kas izmanto pilnīgu uzņēmuma nodokļa bāzes attiecināšanas sistēmu un piedāvā atmaksājamu nodokļu kredītu shēmu. Maltai ir liels skaits līgumu par nodokļu dubultas uzlikšanas novēršanu, un privātpersonām valsts ir pievilcīga kā rezidences vieta nodokļu vajadzībām. Tomēr starptautiski orientētās darījumdarbības uzraudzība ir sarežģīts uzdevums. Finanšu nozare lielāko daļu darbības veic ārpus Maltas. Šajā sakarā Malta ir uzaicinājusi SVF un Pasaules Banku līdz 2018. gada beigām īstenot finanšu sektora novērtēšanas programmu. Piedevām Malta ir puse EAAPI 2017. gada janvāra Līgumā par apdrošināšanas uzraudzības iestāžu sadarbību. ECB, pamatojoties uz savu izvērtējumu un uz Maltas Finanšu pakalpojumu iestādes lēmuma projektu, nesen ir nolēmusi atsaukt bankas licenci nelielam internetbankas pakalpojumu sniedzējam, kas saņem noguldījumus arī ārpus Maltas.
- (12) Lai gan ir gūti panākumi tiesu sistēmas efektivitātes celšanā, joprojām nepieciešami turpmāki uzlabojumi. Lai gan valdība ir ierosinājusi jaunus pasākumus saistībā ar otro iespēju un maksātnespēju, laikietilpīgas maksātnespējas un parādu dzēšanas procedūras nelabvēlīgi ietekmē Maltas uzņēmējdarbības vides kvalitāti. Turklāt parādu dzēšanas regulējumā nav paredzēts termiņš, tādējādi tam trūkst juridiskās noteiktības. Lai novērstu trūkumus, ar Uzņēmumu likuma grozījumu tika ieviestas būtiskas izmaiņas tiesiskajā regulējumā par maksātnespēju, piemēram, tika paredzēta iespēju izmantot mediāciju. Šo izmaiņu ietekme vēl nav analizēta.

- (13) Dažādās prasmju jomās sāk izpausties darbaspēka trūkums, un prasmju piedāvājums aizvien nav pilnībā pielāgots darba tirgus vajadzībām. Būtiskai Maltas darbaspēka daļai joprojām ir zema kvalifikācija. Lai gan izglītības līmenis pieaug, priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītāji joprojām ir augsti. Pamatprasmju apguves līmenis jauniešu vidū joprojām ir zems. Mūžizglītības pieejamība un līdzdalība tajā – šādā nolūkā iesaistot darba devējus – uzlabojas, tostarp arī attiecībā uz mazkvalificētiem darba ņēmējiem, tomēr, ņemot vērā problēmas apmēru, centieni ir jāturpina. Paredzams, ka ievērojamās investīcijas izglītības un apmācības sistēmā nesīs rezultātus, īpaši tad, ja pasākumi nākotnē tiks saglabāti un pilnveidoti. Nodarbinātības rādītāji pastāvīgi uzlabojas, un bezdarba līmenis ir nokrities zem 5 %. Tomēr rādītāji, kas raksturo dalību darba tirgū, vēl aizvien ir vieni no zemākajiem Savienībā, jo īpaši attiecībā uz gados vecākām un mazkvalificētām sievietēm, un tas norāda arī uz joprojām pastāvošo sociālās atstumtības risku tām personām, kam nav pietiekamu zināšanu un prasmju, lai pielāgotos strauji mainīgajai ekonomikai. Tādēļ ir jāturpina pašreizējie ieguldījumi politikā, jo īpaši izmantojot nesen izveidoto Valsts prasmju padomi, un cieši jāuzrauga turpmākā attīstība.
- (14) 2017. gada Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi Maltas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2017. gada ziņojumā par valsti. Tā ir arī izvērtējusi 2017. gada stabilitātes programmu un 2017. gada valsts reformu programmu, kā arī pasākumus, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados Maltai adresētiem ieteikumiem. Izvērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Maltā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.
- (15) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi 2017. gada stabilitātes programmu, un tās atzinums ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā ⁵ turpmāk,

⁵ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

AR ŠO IESAKA Maltai 2017. un 2018. gadā rīkoties šādi.

1. Paplašināt pašlaik notiekošās izdevumu pārskatīšanas tvērumu, pārskatīšanā iekļaujot arī plašāko publisko sektoru, un ieviest uz sniegumu balstītu pieeju publiskajiem izdevumiem.
2. Nodrošināt, lai valsts efektīvi uzraudzītu starptautiski orientētu darījumdarbību, ko veic finanšu iestādes, kuras licenci saņēmušas Maltā, šādā nolūkā pastiprinot sadarbību ar uzņēmējvalstu uzraudzības iestādēm tajās valstīs, kurās tās darbojas.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
